

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
V/v Yêu cầu tuyên bố một người đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 13 - PHÚ THỌ

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Chu Thị Lan Anh

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Anh - Thư ký TAND khu vực 13
- Phú Thọ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình tham gia phiên họp: Bà Bùi Thị Thương - Kiểm sát viên.

Ngày 30/9/2025 tại trụ sở Chi nhánh TAND khu vực 13 - Phú Thọ mở phiên họp công khai để giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2025/TLST-VDS ngày 04/4/2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người đã chết*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2025/QĐST-VDS ngày 20/9/2025 của Tòa án nhân dân khu vực số A - Phú Thọ, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà Quách Thị T, sinh năm 1964; Trú tại: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ. Có đơn xin vắng mặt.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1/ Chị Bùi Thị Lệ G, sinh năm 1985; HKTT: Thôn M, xã T, huyện B, tỉnh Lào Cai. Nay là: Thôn M, xã B, tỉnh Lào Cai. Có đơn xin vắng mặt.

2/ Chị Bùi Thị Thanh T1, sinh năm 1991; HKTT: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ. Có đơn xin vắng mặt.

3/ Anh Bùi Trung Đ, sinh năm 1993; HKTT: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ. Có đơn xin vắng mặt.

- *Người bị yêu cầu tuyên bố đã chết:* Ông Bùi Văn M, sinh năm 1962; Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu ngày 22/4/2025, bản tự khai và tại phiên họp người yêu cầu bà Quách Thị T trình bày:

Bà và ông Bùi Văn M kết hôn năm 1984, đăng ký kết hôn tại UBND xã P, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Vợ chồng chung sống hạnh phúc bình thường, đến năm 2013 ông M bị ốm đi điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh H, trong quá trình điều trị tại Bệnh viện do gia đình sơ xuất ông M đã tự ý bỏ đi khỏi Bệnh viện. Bà và gia đình đã đi tìm nhiều nơi dùng nhiều biện pháp để liên lạc với ông M nhưng không có tin tức. Hiện nay bà không biết ông M đang ở đâu, làm gì. Ông M bỏ đi từ ngày 27/8/2013, đến nay ông M đã bỏ nhà đi được 12 năm nay không có tin tức gì. Bà không biết hiện nay ông M còn sống hay đã chết. Vì vậy bà làm đơn này đề nghị Tòa án nhân dân huyện Lương Sơn (nay là Tòa án nhân dân khu vực 13 - Phú Thọ) tuyên bố ông Bùi Văn M đã chết theo quy định của pháp luật.

Trong quá trình giải quyết vụ án bà Quách Thị T đã cung cấp những tài liệu chứng cứ sau đây: Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân giữa bà và ông Bùi Văn M; CCCD Quách Thị T, Bùi Thị Lệ G, Bùi Thị Thanh T1, Bùi Trung Đ; Đơn xin xác nhận v/v ông Bùi Văn M bỏ nhà đi biệt tích từ tháng 8/2013 đến nay; Bản sao Giấy khai sinh Bùi Thị Lệ G, Bùi Thị Thanh T1, Bùi Trung Đ.

Tại bản tự khai ngày 22/4/2025 chị Bùi Thị Lệ G, chị Bùi Thị Thanh T1, anh Bùi Trung Đ – các con ông Bùi Văn M xác nhận lời khai của mẹ các anh chị bà Quách Thị T là đúng. Bố các anh chị là ông M bỏ nhà đi biệt tích từ tháng 8/2013 đến nay không có tin tức gì, các anh chị đồng ý với yêu cầu của bà Quách Thị T là đề nghị Tòa án tuyên bố ông Bùi Văn M đã chết và không có ý kiến nào khác.

Qua xác minh phó trưởng công an xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình (nay là Công an xã C, tỉnh Phú Thọ) cho biết ông Bùi Văn M, sinh năm 1962, có đăng ký hộ khẩu thường trú tại: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Ông M hiện đang vắng mặt tại địa phương, bỏ nhà đi biệt tích từ năm 2013 đến nay, địa phương không có thông tin, tin tức gì của ông M. Ông Hà Mạnh H trưởng thôn Quèn T2 cho biết Bùi Văn M, sinh năm 1962 là công dân thôn Quèn Thị. Ông M lao động sản xuất tại địa phương đến khoảng năm 2013 thì bị ốm. Ông M được gia đình đưa đi điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh H. Sau đó ông được biết là khi đang điều trị tại bệnh viện thì ông M bỏ đi, gia đình ông M đã đi nhiều nơi, hỏi nhiều người nhưng không có tin tức gì của ông M. Ông M lấy bà Quách Thị T và sinh được ba người con là Bùi Thị Lệ G, Bùi Thị Thanh T1, Bùi Trung Đ. Nay bà T có đơn yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố ông M đã chết, đề nghị Tòa án giải quyết theo

quy định của pháp luật.

Chị gái ông Bùi Văn M là bà Bùi Thị N, bà Bùi Thị B cho biết khoảng tháng 8/2013 ông M bị ốm và lên Bệnh viện tỉnh H điều trị. Khi gia đình không để ý ông M đã bỏ đi biệt tích từ tháng 8/2013 đến nay không có tin tức gì dù gia đình đã đi nhiều nơi gặp nhiều người để tìm kiếm ông M. Nay bà Quách Thị T đề nghị Tòa án tuyên bố ông Bùi Văn M đã chết bà đồng ý và không có ý kiến gì.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 13 - Phú Thọ phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Thẩm phán, thư ký đã đảm bảo việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự và người yêu cầu chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng dân sự.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về án phí lệ phí Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Quách Thị T, tuyên bố ông Bùi Văn M, sinh năm 1962, nơi cư trú cuối cùng: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình. Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ đã chết. Bà Quách Thị T được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của người yêu cầu; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp; Tòa án nhân dân khu vực 13 - Phú Thọ nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng

[1.1] Về quan hệ pháp luật:

Xét ông Bùi Văn M đã rời khỏi địa phương từ ngày 27/8/2013 đến nay không có tin tức. Nay bà Quách Thị T có đơn yêu cầu tuyên bố ông Bùi Văn M đã chết là có cơ sở, xác định đây là yêu cầu tuyên bố một người đã chết theo quy định tại khoản 4 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự

[1.2]. Về thẩm quyền giải quyết:

Người bị yêu cầu tuyên bố đã chết ông Bùi Văn M có nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích tại địa chỉ: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình (Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ) nên Tòa án nhân dân khu vực 13 - Phú Thọ có thẩm quyền giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.3]. Về tư cách tham gia tố tụng:

Xét giấy xác nhận tình trạng hôn nhân giữa ông Bùi Văn M với bà Quách Thị T, bản sao khai sinh Bùi Thị Lệ G, Bùi Thị Thanh T1, Bùi Trung Đ, xác nhận của UBND xã C có cơ sở xác định ông Bùi Văn M và chị Bùi Thị Lệ G, chị Bùi Thị Thanh T1, anh Bùi Trung Đ, có quan hệ bố con ruột, bà Quách Thị T là vợ ông M. Do đó bà Quách Thị T có đủ tư cách yêu cầu Tòa án giải quyết việc tuyên

bố ông Bùi Văn M, sinh năm 1962 là đã chết nên bà T được xác định là người yêu cầu, chị Bùi Thị Lệ G, chị Bùi Thị Thanh T1, anh Bùi Trung Đ được xác định là người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan.

[2]. Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ vào xác nhận của chính quyền xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình (nay là xã C, tỉnh Phú Thọ) và, lời khai của bà Quách Thị T, lời khai của chị Bùi Thị Lệ G, chị Bùi Thị Thanh T1, anh Bùi Trung Đ và bà Bùi Thị N, bà Bùi Thị B đều thể hiện: Ông Bùi Văn M, sinh năm 1962 bỏ đi biệt tích từ ngày 27/8/1993 đến nay. Bà T và gia đình đã tìm kiếm nhiều nơi nhưng không có tin tức gì về ông M nên làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố một người đã chết đối với ông Bùi Văn M. Tòa án nhân dân huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình (nay là Tòa án nhân dân khu vực 13 - Phú Thọ) sau khi thụ lý việc dân sự số 04/2025/TLST - VDS ngày 22/4/2025 đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị tuyên bố là đã chết số 04/2025/QĐ - TA ngày 14/5/2025 đối với ông Bùi Văn M trên các phương tiện thông tin đại chúng cụ thể: B1 số 40 ngày 16/5/2025, số 41 ngày 21/5/2025 và số 42 ra ngày 23/5/2025; Đ1 phát sóng vào 15h -16 các ngày 19,20,21 tháng 05/2025; Cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tối cao. Nay đã hết thời hạn bốn tháng kể từ ngày 16/5/2025 và tính từ thời điểm ông M bỏ đi biệt tích từ ngày 27/8/2013 đến nay đã hơn 12 năm mà ông M không có mặt tại gia đình và địa phương, không có tin tức xác thực về việc ông M còn sống hay đã chết.

Căn cứ quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự. Người có quyền và lợi ích liên quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người đã chết trong trường hợp “Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có căn cứ xác thực là còn sống”. Tòa án thấy yêu cầu của bà Quách Thị T xin tuyên bố ông Bùi Văn M là đã chết có cơ sở chấp nhận.

Căn cứ vào đơn yêu cầu cũng như lời khai của Quách Thị T, chị Bùi Thị Lệ G, chị Bùi Thị Thanh T1, anh Bùi Trung Đ thì ông Bùi Văn M đi khỏi địa phương từ ngày 27/8/2013 không quay về và biệt tích đến nay. Nên căn cứ theo khoản 1 Điều 68 Bộ luật dân sự, Tòa án xác định ngày biết được tin tức cuối cùng của ông Bùi Văn M là ngày 27/8/2013. Như vậy xác định ngày chết của ông Bùi Văn M là ngày đầu tiên kế tiếp của ngày kết thúc thời hạn 05 năm liền kể từ ngày biết được tin tức cuối cùng tức là ngày 28/8/2018.

Căn cứ quy định tại Điều 72 Bộ luật dân sự Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố chết được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế. Do đó quan hệ về nhân thân và quan hệ về tài sản của ông Bùi Văn M1 được giải quyết theo quy định tại Điều 72 Bộ luật dân sự.

[3]. Về lệ phí dân sự sơ thẩm:

Bà Quách Thị T phải nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật. Bà T là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí. Căn cứ vào điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ quốc bà Quách Thị T không phải nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; Điều 369; Điều 370;371,372,391,392,393 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 68, Điều 71, Điều 72 Bộ luật dân sự

Căn cứ Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Quách Thị T:

Tuyên bố ông Bùi Văn M, sinh năm 1962; nơi cư trú cuối cùng: Thôn Q, xã C, huyện L, tỉnh Hòa Bình (Nay là: Thôn Q, xã C, tỉnh Phú Thọ) đã chết. Ngày chết của ông Bùi Văn M được xác định là ngày 28/8/2018.

Khi Quyết định này có hiệu lực thì quan hệ gia đình và quan hệ nhân thân khác của ông Bùi Văn M được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của ông Bùi Văn M được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của ông M được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2.Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự : Bà Quách Thị T phải nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật. Bà T là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí. Căn cứ vào điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ quốc bà Quách Thị T không phải nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

3.Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 (mười) ngày. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Phú Thọ;
- VKSND khu vực 13 - Phú Thọ;
- Thi hành án DS tỉnh Phú Thọ;
- UBND xã Cao Dương;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan
- Lưu HS việc dân sự

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(đã ký)

Chu Thị Lan Anh

